تحلیل

قیمت جهانی نفت افزایش یافت

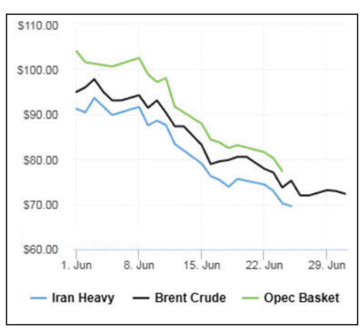

قیمت نفت در معاملات روز چهارشنبه بازار جهانی به دلیل تجدید نگرانی‌ها نسبت به اختلالات عرضه در خاورمیانه، افزایش یافت.
به گزارش ایسنا، قیمت آتی نفت برنت با ۳۳ سنت معادل ۰.۴۵ درصد افزایش، به ۷۳ دلار و ۲۸ سنت در هر بشکه رسید، در حالی که نفت خام وست تگزاس اینترمدیت (WTI) آمریکا با ۳۴ سنت معادل ۰.۴۹ درصد افزایش، به ۶۹ دلار و ۸۴ سنت در هر بشکه رسید. پس از افزایش چشمگیر ۹۴.۵ درصدی در سه ماهه اول و ثبت بهترین افزایش سه ماهه خود از سال ۱۹۹۰، معاملات آتی نفت برنت با یک تغییر بزرگ، در سه ماهه دوم ۳۸ درصد کاهش یافت و بدترین کاهش سه ماهه خود را از زمان سقوط ۶۵.۵ درصدی در سه ماهه اول ۲۰۲۰ تجربه کرد. قیمت نفت برنت بین سه ماهه اول و دوم امسال حدود ۴۵ دلار در هر بشکه کاهش یافت. همچنین معاملات آتی نفت خام آمریکا حدود ۳۱ دلار کاهش یافت که بزرگ‌ترین کاهش سه ماهه آن از سال ۲۰۲۰ بود که همه‌گیری کووید-۱۹ تقاضای جهانی برای نفت را کاهش داد. کاهش‌های چشمگیر شاخص‌های نفت پس از تفاهم‌نامه ایران و آمریکا و بازگشایی تنگه هرمز و بهبود ترافیک نفتکش‌ها از طریق این آبراه روی داد. در همین حال، منابع بازار با استناد به داده‌های موسسه امریکن پترولیوم که روز سه‌شنبه منتشر شد، گفتند ذخایر نفت خام آمریکا هفته گذشته دوباره کاهش یافت و ذخایر بنزین نیز کاهش یافت. بر اساس گزارش رویترز، منابعی که مایل نبودند نامشان فاش شود، گفتند ذخایر نفت خام در هفته منتهی به ۲۶ ژوئن، ۶.۱ میلیون بشکه کاهش یافته است. آمار رسمی ذخایر نفت آمریکا از سوی اداره اطلاعات انرژی، بعدازظهر چهارشنبه منتشر خواهد شد.
نظرسنجی ماهانه رویترز نشان داد که تحلیلگران برای اولین بار از زمان آغاز جنگ تحمیلی علیه ایران، پس از پنج افزایش ماهانه متوالی، پیش‌بینی‌های خود از قیمت نفت در سال ۲۰۲۶ را کاهش داده‌اند، زیرا بازگشایی تنگه هرمز نگرانی‌ها در مورد اختلالات طولانی مدت عرضه را تا حدودی رفع کرده است.
در این نظرسنجی ماهانه از ۳۱ اقتصاددان و تحلیلگر پیش‌بینی شد نفت خام برنت در سال ۲۰۲۶، به‌طور متوسط ۸۴ دلار و ۵۰ سنت در هر بشکه خواهد بود، در حالی که ماه گذشته ۹۰ دلار و ۴۴ سنت پیش‌بینی شده بود. میانگین قیمت هر بشکه نفت خام آمریکا ۷۹ دلار و ۴۹ سنت پیش‌بینی شد که نسبت به پیش‌بینی ۸۴ دلار و ۶۳ سنت در ماه مه، پایین‌تر است.
جدیدترین بازبینی نشان‌دهنده کاهش بیش از ۶ درصدی نسبت به تخمین‌های ماه مه است. پیش‌بینی‌ها از قیمت نفت پس از آغاز تجاوز آمریکایی - صهیونی به ایران در پایان فوریه که عرضه نفت را مختل کرد و قیمت نفت را به بالاترین حد چند ساله رساند، افزایش یافته بود. از آن زمان، شاخص‌های نفت خام از اوج خود یعنی بالای ۱۲۶ دلار در هر بشکه برای برنت و نزدیک به ۱۲۰ دلار برای وست تگزاس اینترمدیت، به‌طور قابل توجهی کاهش یافته‌اند، زیرا کاهش تنش‌های ژئوپلیتیکی و از سرگیری جریان کشتیرانی از طریق تنگه هرمز، ترس از اختلالات طولانی مدت در عرضه را کمتر کرده است. طبق نظرسنجی، تحلیلگران به‌طور متوسط پیش‌بینی می‌کنند که قیمت برنت از حدود ۸۴ دلار در سه ماهه سوم ۲۰۲۶، به حدود ۷۹ دلار در سه ماهه چهارم کاهش یابد و سپس تا اواسط ۲۰۲۷ به اواسط کانال قیمت ۷۰ دلار سقوط کند. با این حال، برخی از فعالان بازار هشدار دادند که ریسک‌های ژئوپلیتیکی طولانی مدت هنوز می‌توانند از قیمت‌ها حمایت کنند.
فرانک شالنبرگر، رییس تحقیقات کالایی بانک LBBW گفت: «اگر ترافیک از طریق تنگه هرمز به حالت عادی برگردد، ما به مازاد عرضه در بازارهای نفت باز خواهیم گشت. بنابراین قیمت‌ها در نیمه دوم سال ۲۰۲۶ همچنان کاهش خواهند یافت.»
در طول جنگ، بسته شدن تنگه هرمز تقریبا یک پنجم عرضه جهانی نفت را مسدود کرد و باعث کاهش شدید ذخایر و کمبود عرضه در بازارها شده بود. کیم فاستیر، رییس تحقیقات نفت و گاز اروپا در بانک اچ‌اس‌بی‌سی گفت: «برآوردهای ما از وضعیت عرضه و تقاضا در سال ۲۰۲۶ نشان می‌دهد که بازار نفت حدود ۲ میلیون بشکه در روز کمبود عرضه دارد و در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۶، با فرض اینکه تولید خلیج فارس به حالت تقریبا عادی بازگردد، به مازاد اندکی بیش از یک میلیون بشکه در روز باز خواهد گشت.» بسیاری از پاسخ‌دهندگان انتظار دارند که اوپک پلاس با سرعتی سنجیده، به افزایش تولید ادامه دهد، زیرا به دنبال بازپس‌گیری سهم بازار و در عین حال جلوگیری از کاهش شدید قیمت‌ها است. آژانس بین‌المللی انرژی در اولین نگاه خود به سال ۲۰۲۷ اعلام کرد که بازار نفت وارد یک مازاد عرضه قابل توجه خواهد شد، به‌طوری که عرضه جهانی هشت میلیون بشکه در روز و تقاضا تنها ۲ میلیون بشکه افزایش می‌یابد. طبق این نظرسنجی، پیش‌بینی می‌شود رشد تقاضا برای نفت در سال ۲۰۲۶ تقریبا یک تا ۲ میلیون بشکه در روز کاهش یابد. تحلیلگران گفتند که تقاضا به دلیل مصرف ضعیف‌تر در چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان، کاهش یافته است. اوپک پیش‌بینی خود از رشد تقاضا برای نفت در سال ۲۰۲۶ را از فوریه تا آوریل در حدود ۱.۴ میلیون بشکه در روز ثابت نگه داشت، قبل از اینکه آن را در ماه مه به حدود ۱.۲ میلیون بشکه در روز و در ژوئن به کمتر از یک میلیون بشکه در روز کاهش دهد. با این حال، برخی از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی پیش‌بینی می‌کنند که تقاضا بعدا به دلیل مقرون به‌صرفه بودن، بهبود یابد، به‌طوری که گلدمن ساکس به روند ساختاری ذخیره‌سازی استراتژیک جهانی بیش از یک میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۷ اشاره می‌کند.

جنگ تحمیلی علیه ایران بیش از یک میلیارد بشکه از مجموع عرضه نفت جهان را از بین برده است

موج بعدی افزایش قیمت نفت با ذخیره‌سازی آغاز می‌شود

موج بازسازی ذخایر نفت کشورها که در طول تجاوز آمریکایی - صهیونی به ایران، میلیون‌ها بشکه نفت از ذخایر خود آزاد کردند تا با شوک عرضه مقابله کنند، می‌تواند منبع جدید و بزرگی برای تقاضای نفت ایجاد کند و عامل موج بعدی افزایش قیمت‌ها شود.
به گزارش ایسنا، جنگ تحمیلی علیه ایران بیش از یک میلیارد بشکه از مجموع عرضه نفت جهان را از بین برده است. با این حال، چین قبل از بسته شدن تنگه هرمز، ذخایری تقریبا به همان اندازه ایجاد کرده بود و در واکنش به افزایش شدید قیمت‌ها در آن زمان، خرید چشمگیر را متوقف کرد و مانع از جهش اجتناب‌ناپذیر قیمت نفت شد. اکنون، همه کشورها می‌خواهند ذخایر نفتی ایجاد کنند یا باید ذخایر موجود خود را دوباره پر کنند.
در مارس، اندکی پس از آغاز تجاوز آمریکایی - صهیونی به ایران که به مسدود شدن تنگه هرمز منجر شد، آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد که ۴۰۰ میلیون بشکه نفت خام از ذخایر اضطراری مشترک خود آزاد خواهد کرد.
انتشار این خبر در مارس، ناظران بازار نفت را نگران کرد، زیرا این آزادسازی بزرگ‌ترین برداشت از این ذخایر اضطراری بود که تاکنون انجام شده بود و بسیار بزرگ‌تر از آزادسازی ذخایر کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی در سال ۲۰۲۲ بود که تحریم‌های غرب علیه روسیه پس از آغاز جنگ اوکراین، باعث افزایش قیمت شد.
در آن زمان، آژانس بین‌المللی انرژی تنها ۱۸۲ میلیون بشکه آزاد کرد. اما در جریان جنگ تحمیلی علیه ایران، کشورهای عضو آماده بودند تا ۴۰۰ میلیون بشکه، به علاوه میلیون‌ها بشکه از ذخایر استراتژیک نفت آمریکا را آزاد کنند.
تمام این میلیون‌ها بشکه پس از پایان بحران باید دوباره پر شوند. تحلیلگران در مورد آن و پتانسیل این تلاش برای پر کردن مجدد ذخایر برای افزایش قیمت‌های بین‌المللی هشدار داده‌اند. با این حال، علاوه بر تلاش برای پر کردن مجدد ذخایر، کشورهایی هستند که به دنبال ایجاد ذخایر استراتژیک خود برای محافظت از خود در برابر شوک‌های آینده هستند.
گزارش‌های متعددی پس از وقوع جنگ علیه ایران حاکی از آن بود که این جنگ، واردکنندگان انرژی را وادار کرد تا به سمت منابع دیگری مانند انرژی بادی و خورشیدی روی آورند تا وابستگی خود را به واردات نفت خام از خاورمیانه کاهش دهند. در واقع، بسیاری از دولت‌ها در سراسر آسیا - آسیب‌پذیرترین منطقه - سرمایه‌گذاری خود را بر روی بادی و خورشیدی دو و سه برابر کردند، اما در عین حال نشان دادند که می‌دانند این منابع نمی‌توانند جایگزین هیدروکربن‌ها شوند. بنابراین، آنها با الگوبرداری از چین، به فکر ایجاد یک ذخیره نفتی افتادند.
به نظر می‌رسد توافق جامعی بین تحلیلگران انرژی وجود دارد که چین نقش مهمی در مهار رشد بی‌رویه قیمت نفت ایفا کرده است. این امر به لطف تمایل پکن به برنامه‌ریزی دقیق و آمادگی برای رویدادهای نامطلوب انجام شد. چین سال‌ها نفت را با قیمت ارزان خریداری می‌کرد و عظیم‌ترین ذخیره نفتی جهان را ایجاد کرده بود. جالب اینجاست که گزارش‌ها در مورد شکاف بین واردات نفت خام چین و نرخ فعالیت پالایشگاه‌ها، مانع از افزایش قیمت‌ها شد و نفت را برای مدت طولانی‌تری ارزان نگه داشت و به چین در افزایش ذخایر خود کمک کرد. و وقتی جنگ آغاز شد، چین واردات را کاهش داد و به استفاده از ذخایر نفت خود روی آورد.
الگو گرفتن از چین ممکن است چالش بزرگی باشد، هرچند در ظاهر ساده به نظر می‌رسد. البته این چالش، مالی است. برای مثال، هند می‌خواهد ذخایر نفت خود را که در حال حاضر به‌طور غیرقابل قبولی پایین است و تنها ۸ روز واردات را پوشش می‌دهد، افزایش دهد. دولت هند پیش از این به شرکت بزرگ دولتی ONGC دستور داده است که ۱۳ میلیون بشکه به ذخایر نفت خام خود اضافه کند، اما این ۱۳ میلیون بشکه در صورت کمبود، راه زیادی را در پیش نخواهد گرفت - و خرید نفت کافی برای کمک در صورت کمبود، ده‌ها میلیارد دلار هزینه خواهد داشت. ضمنا، هند تنها واردکننده بزرگ نفت نیست که به افزایش ذخایر نفت خود فکر می‌کند. و چین نیز مانند اعضای آژانس بین‌المللی انرژی باید ذخایر خود را دوباره پر کند. بر اساس گزارش اویل پرایس، این به معنای آن است که تقاضا برای نفت خام در شرف افزایش است. حتی آژانس بین‌المللی انرژی در آخرین گزارش ماهانه خود اعلام کرد که انتظار دارد تقاضای جهانی برای نفت پس از کاهش ۱.۱ میلیون بشکه در روز در سال جاری به دلیل بحران و تاثیر آن بر عرضه و قیمت‌ها، در سال میلادی آینده، ۲ میلیون بشکه در روز رشد کند. خبر تقاضای قوی‌تر احتمالا قیمت نفت را پایین‌تر خواهد برد.

تخصیص بنزین تاکسی‌ها بر اساس پیمایش راهکاری برای مدیریت مصرف سوخت

کارشناسان انرژی معتقدند اختصاص سهمیه بنزین تاکسی‌ها بر اساس پیمایش واقعی می‌تواند مصرف سوخت را هدفمند کند و از هدررفت یارانه در ناوگان حمل و نقل شهری جلوگیری کند.
به گزارش مهر، مصرف بنزین در ایران طی سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های مهم در حوزه مدیریت انرژی تبدیل شده است. بخشی از این مصرف مربوط به ناوگان حمل و نقل عمومی به ویژه تاکسی‌ها است که به دلیل نقش مهم در جابه جایی روزانه شهروندان سهم مشخصی از بنزین یارانه‌ای دریافت می‌کنند. با این حال در نظام فعلی تخصیص سوخت معمولا سهمیه بنزین بر اساس عنوان تاکسی بودن خودرو پرداخت می‌شود و میزان فعالیت واقعی آن در نظر گرفته نمی‌شود. همین مساله باعث شده بخشی از یارانه سوخت از مسیر اصلی خود یعنی خدمت رسانی به حمل و نقل عمومی منحرف شود. کارشناسان انرژی معتقدند یکی از راهکارهای موثر برای اصلاح این وضعیت تخصیص سوخت بر اساس پیمایش واقعی خودروها است. در این مدل میزان حرکت و فعالیت تاکسی‌ها با استفاده از ابزارهای هوشمند ثبت می‌شود و سهمیه سوخت بر اساس عملکرد واقعی آنها تعیین می‌شود. در همین زمینه با رضا نصیری، کارشناس حوزه انرژی درباره ضرورت اجرای چنین سیاستی گفت‌وگو کرده‌ایم.
رضا نصیری، کارشناس حوزه انرژی معتقد است که نظام فعلی سهمیه بندی سوخت برای تاکسی‌ها نیازمند بازنگری جدی است. او می‌گوید در شرایط فعلی هر خودرویی که عنوان تاکسی داشته باشد سهمیه مشخصی از بنزین یارانه‌ای دریافت می‌کند در حالی که میزان فعالیت این خودروها با یکدیگر بسیار متفاوت است. برخی تاکسی‌ها روزانه ساعت‌های طولانی در سطح شهر کار می‌کنند و تعداد زیادی مسافر جابه جا می‌کنند اما برخی دیگر فعالیت محدودی دارند. وقتی سهمیه سوخت بدون توجه به میزان فعالیت پرداخت می‌شود در واقع نوعی بی‌عدالتی میان رانندگان شکل می‌گیرد.
به گفته این کارشناس یارانه بنزین باید در خدمت جابه جایی شهروندان قرار بگیرد. اگر خودرویی از سهمیه یارانه‌ای استفاده کند اما در عمل در حمل و نقل عمومی نقش فعالی نداشته باشد منابع عمومی به درستی مصرف نشده است. به همین دلیل لازم است نظام تخصیص سوخت به گونه‌ای طراحی شود که سهمیه بیشتر به خودروهایی تعلق بگیرد که واقعا در خدمت حمل مسافر هستند.
نصیری معتقد است استفاده از فناوری‌های هوشمند می‌تواند امکان اجرای این سیاست را فراهم کند. او توضیح می‌دهد که با استفاده از جی پی اس می‌توان میزان حرکت خودرو و محدوده فعالیت آن را ثبت کرد. در کنار آن تاکسی متر نیز اطلاعات دقیق‌تری از سفرهای مسافری ارائه می‌دهد. ترکیب این داده‌ها می‌تواند تصویر دقیقی از میزان فعالیت هر تاکسی ارائه بدهد. به گفته او در چنین مدلی سهمیه سوخت می‌تواند بر اساس میزان پیمایش واقعی و تعداد سفرهای ثبت شده تنظیم شود. این کار چند نتیجه مهم دارد. نخست اینکه بنزین یارانه‌ای دقیقا به بخشی از ناوگان اختصاص می‌یابد که در حال خدمت رسانی به مردم است. دوم اینکه انگیزه رانندگان برای فعالیت بیشتر در ناوگان رسمی افزایش پیدا می‌کند. سوم اینکه امکان نظارت دقیق‌تر بر مصرف سوخت فراهم می‌شود. او تاکید می‌کند که این مدل در بسیاری از کشورها تجربه شده و نتایج مثبتی در مدیریت مصرف سوخت و افزایش بهره‌وری ناوگان حمل و نقل داشته است. این کارشناس حوزه انرژی معتقد است تخصیص سوخت بر اساس پیمایش علاوه بر کنترل مصرف بنزین می‌تواند آثار مثبت اقتصادی و مدیریتی نیز داشته باشد. به گفته او یکی از مهم‌ترین مزایای این طرح کاهش مصرف غیرهدفمند بنزین است. وقتی سهمیه سوخت به عملکرد واقعی وابسته شود امکان استفاده از بنزین یارانه‌ای در بخش‌های غیرمرتبط کاهش پیدا می‌کند. او همچنین به نقش این داده‌ها در مدیریت شهری اشاره می‌کند. اطلاعات مربوط به پیمایش تاکسی‌ها می‌تواند نشان بدهد که کدام مناطق شهر با کمبود تاکسی مواجه هستند و کدام مسیرها بیشترین تقاضای سفر را دارند. چنین داده‌هایی برای برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری بسیار ارزشمند است و می‌تواند به بهبود خدمات عمومی کمک کند. به گفته نصیری البته اجرای این طرح نیازمند ایجاد یک سامانه یکپارچه میان نهادهای مختلف از جمله وزارت نفت شهرداری و سازمان تاکسیرانی است. همچنین باید به مساله حفظ حریم خصوصی رانندگان و امکان اعتراض در صورت بروز خطای سامانه توجه شود.
کارشناسان انرژی معتقدند مدیریت مصرف بنزین در کشور بدون اصلاح شیوه توزیع یارانه سوخت امکان پذیر نیست. ناوگان حمل و نقل عمومی به ویژه تاکسی‌ها به دلیل دریافت سهمیه بنزین یارانه‌ای نقش مهمی در این زمینه دارند. در نظام فعلی سهمیه سوخت معمولا بر اساس عنوان تاکسی بودن خودرو پرداخت می‌شود و این موضوع می‌تواند زمینه انحراف یارانه را فراهم کند. تخصیص سوخت بر اساس پیمایش واقعی یکی از راهکارهایی است که می‌تواند این مشکل را تا حد زیادی برطرف کند. در این مدل میزان حرکت و فعالیت خودرو با استفاده از ابزارهای هوشمند ثبت می‌شود و سهمیه سوخت متناسب با عملکرد واقعی اختصاص می‌یابد. چنین رویکردی می‌تواند مصرف بنزین را هدفمندتر کند و عدالت بیشتری میان رانندگان ایجاد کند. البته اجرای موفق این سیاست نیازمند زیرساخت فنی مناسب اجرای تدریجی و جلب اعتماد رانندگان است. در صورت تحقق این شرایط تخصیص سوخت بر اساس پیمایش می‌تواند به یکی از ابزارهای موثر در اصلاح نظام یارانه انرژی و بهبود مدیریت حمل و نقل شهری تبدیل شود.

پیش‌بینی صرفه‌جویی یک میلیارد مترمکعب گاز با اجرای طرح کارور

طرح بهینه‌سازی مصرف گاز با مشارکت شرکت‌های کارور که از زمستان ۱۴۰۳ به‌صورت پایلوت آغاز شد، قرار است با اصلاح الگوی مصرف در بخش خانگی و هدف‌گذاری کاهش میانگین ۷ درصدی مصرف، در سال جاری حدود یک میلیارد مترمکعب گاز صرفه‌جویی کند.
به گزارش ایسنا، فعالیت شرکت‌های کارور به عنوان واحدهای فناور و خدماتی در حوزه مدیریت مصرف گاز، از زمستان سال ۱۴۰۳ با اجرای پایلوت طرح «مهان» در استان یزد آغاز شد. این طرح در زنجیره پایین‌دستی صنعت گاز تعریف شده و هدف آن افزایش بهره‌وری انرژی، کاهش مصرف بی‌رویه و بهبود کیفیت خدمات گازرسانی است.
در این سازوکار، شرکت‌های کارور به عنوان حلقه واسط میان شرکت‌های گاز استانی و مشترکان نهایی فعالیت می‌کنند و با استفاده از داده‌های مصرف، ابزارهای مدیریتی و فناوری‌های نو، الگوی مصرف مشترکان را بررسی و اصلاح می‌کنند.
این شرکت‌ها با تحلیل رفتار مصرف‌کنندگان، نقاط اتلاف انرژی را شناسایی کرده و راهکارهایی برای کاهش مصرف ارائه می‌دهند. برای نمونه، در ساختمان‌هایی که موتورخانه مصرف بالایی دارد، اقداماتی مانند عایق‌کاری، درزگیری در و پنجره‌ها، نصب پنجره‌های دوجداره یا اصلاح پوشش سقف و کف انجام می‌شود. در مواردی نیز توصیه‌های ساده‌تری مانند اصلاح وضعیت پرده‌هایی که مانع انتشار مناسب گرمای شوفاژ می‌شوند، در دستور کار قرار می‌گیرد. مبنای ارزیابی عملکرد این شرکت‌ها بر اساس مقایسه مصرف با دوره‌های مشابه سال‌های گذشته و با در نظر گرفتن متغیرهایی مانند دمای هوا تعیین می‌شود تا «خط مبنا» مشخص شود. هر میزان کاهش مصرف نسبت به این خط مبنا به عنوان صرفه‌جویی ثبت شده و بخشی از منافع آن به شرکت کارور تعلق می‌گیرد. گاز صرفه‌جویی‌شده در قالب «گواهی‌های صرفه‌جویی» در بورس انرژی عرضه می‌شود و واحدهای مولد مانند صنایع فولاد و پتروشیمی می‌توانند این گواهی‌ها را خریداری کنند. به این ترتیب، چرخه اقتصادی طرح شکل می‌گیرد و منابع مالی لازم برای ادامه اقدامات بهینه‌سازی تأمین می‌شود.
طبق داده‌های رسمی، مصرف گاز در ایران طی ۸ ماه گرم سال عمدتا به مصارف پخت‌وپز محدود است، اما با آغاز فصل سرما، مصرف در بخش خانگی شامل منازل، واحدهای تجاری، نانوایی‌ها و صنایع کوچک به‌طور چشمگیری افزایش می‌یابد. این افزایش مصرف معمولا موجب کاهش سهم گاز نیروگاه‌ها و صنایع بزرگ می‌شود. در چنین شرایطی، کاهش مصرف در بخش خانگی می‌تواند به تأمین پایدار انرژی برای بخش‌های مولد اقتصاد کمک کند. بر اساس سازوکار طرح کارور، صرفه‌جویی ایجادشده در ماه‌های سرد سال از طریق بورس انرژی به واحدهای صنعتی منتقل می‌شود و در نتیجه هم صنایع از دسترسی پایدار به انرژی بهره‌مند می‌شوند و هم فشار مصرف در بخش خانگی کاهش می‌یابد.
مدل همکاری در این طرح بسته به توان مالی شرکت‌ها متفاوت است. برخی شرکت‌های کارور با منابع مالی بیشتر، محدوده‌های گسترده‌تری از شهرها یا تعداد بیشتری از مشترکان خانگی را پوشش می‌دهند. با توجه به اینکه در کشور حدود ۲۹ میلیون مشترک گاز وجود دارد، ظرفیت قابل توجهی برای اجرای این طرح در مقیاس ملی پیش‌بینی می‌شود. بر اساس هدف‌گذاری انجام‌شده، هر شرکت کارور باید در محدوده فعالیت خود به‌طور میانگین حدود ۷ درصد کاهش مصرف ایجاد کند؛ رقمی که در مقیاس ملی می‌تواند اثر قابل توجهی در مدیریت مصرف گاز داشته باشد. به گفته سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، تاکنون ۷۷ قرارداد اصلی با شرکت‌های کارور امضا شده است. وظیفه این شرکت‌ها قرار گرفتن میان تولیدکننده و توزیع‌کننده گاز و همچنین ارتباط مستقیم با مشترکان برای اجرای برنامه‌های بهینه‌سازی مصرف است.
وی افزود: به ازای هر مقدار گاز صرفه‌جویی‌شده که پس از اندازه‌گیری و صحه‌گذاری (M&V) از سوی شرکت ملی گاز تأیید شود، گواهی صرفه‌جویی صادر و در بورس انرژی عرضه خواهد شد.
بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، انتظار می‌رود اجرای این طرح در سال ۱۴۰۵ به صرفه‌جویی حدود یک میلیارد مترمکعب گاز در کشور منجر شود. این میزان صرفه‌جویی در کنار سایر برنامه‌های بهینه‌سازی مصرف می‌تواند نقش مهمی در مدیریت مصرف و افزایش بهره‌وری در صنعت گاز ایران ایفا کند.

ماه عسل نفت روسیه در هند ادامه یافت

واردات نفت خام به هند در ژوئن به رکورد حدود ۵ میلیون بشکه در روز رسید و از این میزان، ۲.۶ میلیون بشکه در روز از روسیه بود که معادل ۵۴ درصد از کل واردات نفت این کشور آسیایی و یک رکورد تاریخی برای تجارت روسیه و هند است.
به گزارش ایسنا، عرضه نفت روسیه که در فوریه، تحت فشار تحریم‌های واشنگتن، به حدود ۱.۱ میلیون بشکه در روز کاهش یافته بود، طی مدت چهار ماه بیش از دو برابر شد و به ستون اصلی استراتژی امنیت انرژی هند تبدیل شد.
از زمان تجاوز آمریکایی - صهیونی به ایران و مسدود شدن تنگه هرمز در اواخر فوریه، دهلی نو به دنبال راه‌هایی برای جایگزینی نفت خام خلیج فارس بوده است که ۵۲ درصد از واردات هند در فوریه را تشکیل داد. عراق تقریبا یک پنجم نفت خام هند را در فوریه تامین کرد، اما پس از آن عملا به مدت سه ماه از ترکیب واردات ناپدید شد. تنها در اواخر ژوئن بود که اولین محموله از پایانه بصره عراق، به سواحل غربی هند رسید. کویت پس از صادرات حدود ۱۵۰ هزار بشکه در روز نفت به هند در فوریه، به دلیل بسته شدن تنگه هرمز، به‌طور کامل ناپدید شد، در حالی که صادرات عربستان سعودی به عنوان دومین تامین‌کننده بزرگ هند، از حدود یک میلیون بشکه در روز در فوریه، به تنها ۳۳۰ هزار بشکه در روز در ژوئن سقوط کرد. امارات متحده عربی تنها صادرکننده خاورمیانه‌ای بود که به سرعت از شوک مارس بهبود یافت و در سه ماه گذشته، به‌طور متوسط ۵۰۰ تا ۵۵۰ هزار بشکه در روز به هند صادر کرد و به دومین تامین‌کننده بزرگ دهلی نو تبدیل شد. بر همین اساس، بازگشت هند به نفت خام روسیه و افزایش خرید به بالاترین سطح تاریخی، یک ضرورت بود تا شکاف به وجود آمده در تامین نفت را پر کند. در این بین، حملات اوکراین به زیرساخت‌های پالایشگاهی روسیه ناخواسته به افزایش صادرات نفت روسیه کمک کرده است. کاهش فعالیت پالایشگاه‌های روسیه، نفت خام بیشتری را برای صادرات آزاد کرد و همزمان، تقاضای چین برای نفت خام با اولویت دادن پکن به استفاده از ذخایر استراتژیک خود، کاهش یافت و مصرف داخلی به دلیل کاهش حاشیه سود پالایش، ضعیف شد. این ترکیب، بشکه‌های روسی بیشتری را برای هند در دسترس قرار داده است. بر اساس گزارش اویل پرایس، سوال کلیدی این است که ترکیب واردات نفت خام هند در ماه‌های آینده چگونه خواهد بود. بشکه‌های نفت خاورمیانه اکنون آماده بازگشت قابل توجهی هستند. از زمان اعلام تفاهمنامه ایران و آمریکا، ترافیک از طریق تنگه هرمز به آرامی اما پیوسته در حال بهبود است. نفتکش‌های پر از نفت از خلیج فارس خارج شده‌اند، در حالی که کشتی‌های خالی برای بارگیری به آنجا آمده‌اند و به تولیدکنندگان اجازه می‌دهند تا به تدریج تولید را به وضعیت عادی برگردانند و از ظرفیت ذخیره‌سازی سرریز شده بکاهند.
بنابراین، قیمت نقش تعیین‌کننده‌ای ایفا خواهد کرد. اخیرا در محافل پالایشگاه‌های نفت دولتی هند بحث‌هایی در مورد لزوم تنوع‌بخشی به منابع تامین نفت هند قبل از بحران و کاهش وابستگی به نفت خاورمیانه مطرح شده است. با این حال، این بیشتر شبیه یک استراتژی برای سوق دادن تولیدکنندگان به سمت تخفیف‌های معقول‌تر است تا اینکه یک تصمیم قاطع برای دور شدن از نزدیک‌ترین منبع نفتی این کشور باشد.

اخبار

سدهای کشور چقدر آب دارند؟

بر اساس آخرین آمار از وضعیت مخازن سدهای مهم کشور، میزان پرشدگی سدهای مهم کشور تا ۶ تیرماه، ۶۵ درصد است. به گزارش ایسنا، بر اساس آخرین آمارها از شرکت مدیریت منابع آب ایران، میزان ورودی مخازن کل کشور از ابتدای سال آبی (ابتدای مهرماه) تا ۶ تیرماه، معادل ۴۴.۵۷ میلیارد متر مکعب بوده که در قیاس با سال گذشته که عددی معادل ۲۴.۷۴ میلیارد مترمکعب بوده، ۸۰ درصد افزایش داشته است. همچنین میزان کل خروجی سدهای کشور نیز نسبت به سال قبل ۲۱ درصد افزایش داشته است. حجم آب موجود مخازن اکنون ۳۳.۹۱ میلیارد مترمکعب ثبت شده که این عدد نسبت به سال قبل که عددی معادل ۲۴.۸۵ میلیارد مترمکعب بوده ۳۶ درصد افزایش داشته است. همچنین حجم پرشدگی سدهای کشور نیز تا این تاریخ ۶۵ درصد است. اما وضعیت برخی از سدهای مهم کشور بیانگر این است که در ۶ سد، درصد همچنان میزان پرشدگی کمتر از ۱۰ درصد است، به‌طوری که همچنان سدهای لار، دوستی، طرق، ۱۵ خرداد، بارزو و ساوه کمتر از ۱۰ درصد آب دارند و در مقابل ۴ سد ارس، نهند، آزادی و ایلام میزان پرشدگی آنها ۱۰۰ درصد است. همچنین ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور معادل ۲۳۴.۴ میلیمتر است. این مقدار بارندگی در دوره‌های مشابه درازمدت ۲۳۴.۸ میلیمتر و در دوره مشابه سال آبی گذشته ۱۴۴.۱ میلیمتر را نشان می‌دهد.

ظرفیت نیروگاه‌های صنایع باید ۳ برابر شود

معاون وزیر نیرو تأکید کرد: صنایع کشور موظف‌اند ظرفیت تحویلی برق خود به شبکه را از حدود ۳ هزار مگاوات فعلی به ۱۰ هزار مگاوات افزایش بدهند. به گزارش مهر به نقل از وزارت نیرو، مصطفی رجبی مشهدی معاون برق و انرژی وزارت نیرو با اشاره به کاهش تولید نیروگاه‌های در اختیار صنایع انرژی‌بر، تأکید کرد: بازسازی واحدهای آسیب‌دیده صنایع باید در اولویت قرار گیرد ضمن اینکه مطابق ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، صنایع کشور موظفند ظرفیت تحویلی برق خود به شبکه را از حدود ۳ هزار مگاوات فعلی به ۱۰ هزار مگاوات افزایش بدهند. رجبی مشهدی با اشاره به وضعیت نیروگاه‌های احداث‌شده توسط صنایع انرژی‌بر از جمله پتروشیمی‌ها اظهار داشت: در حال حاضر ظرفیت منصوبه نیروگاه‌های صنایع حدود ۳ هزار مگاوات است که میزان تولید آنها نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. وی افزود: این در حالی است که سال گذشته حدود هزار مگاوات برق از محل نیروگاه‌های صنایع به شبکه سراسری تحویل می‌شد و این بخش نقش مؤثری در پشتیبانی از تأمین برق کشور داشت. معاون برق و انرژی وزارت نیرو با تأکید بر تکلیف قانونی صنایع تصریح کرد: بر اساس ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، صنایع بزرگ کشور باید علاوه بر بازسازی نیروگاه‌های موجود، نسبت به توسعه ظرفیت نیروگاهی خود اقدام کنند تا ظرفیت تحویلی برق آنها از حدود ۳ هزار مگاوات فعلی به ۱۰ هزار مگاوات افزایش یابد. رجبی مشهدی خاطر نشان کرد: تحقق این هدف علاوه بر تأمین پایدار برق مورد نیاز صنایع، می‌تواند سهم مهمی در تقویت شبکه سراسری و کاهش فشار بر تولید نیروگاه‌های دولتی ایفا کند.

ادامه از صفحه اول

نگاه رهبر شهید انقلاب به معیشت مردم و اقتصاد

به باور ایشان، اگر اقتصاد کشور بتواند این سه عنصر را به شکل یک زنجیره منسجم سامان دهد، بخش مهمی از مشکلات اقتصادی کشور برطرف خواهد شد. چنین رویکردی نه تنها به رشد اقتصادی منجر می‌شود بلکه می‌تواند وابستگی به درآمدهای نفتی را نیز کاهش دهد. در همین چارچوب، اصلاح ساختارهای اقتصادی و افزایش نقش مردم در اقتصاد نیز مورد توجه قرار داشت. بازنگری در برخی اصول اقتصادی قانون اساسی، به‌ویژه در حوزه اصل ۴۴، از جمله اقداماتی بود که با هدف گسترش حضور بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد انجام شد. این اصلاحات در واقع تلاشی برای تغییر توازن میان دولت و بخش‌های مردمی اقتصاد بود تا زمینه مشارکت گسترده‌تر مردم در فعالیت‌های اقتصادی فراهم شود. برآیند این رویکردها نشان می‌دهد که نگاه رهبر شهید انقلاب به اقتصاد، ترکیبی از عدالت اجتماعی، اقتصاد مردمی و حمایت از تولید داخلی بود. در این چارچوب، دولت نقش سیاست‌گذار و ناظر را ایفا می‌کرد و بخش‌های خصوصی و تعاونی به عنوان بازیگران اصلی عرصه اقتصاد شناخته می‌شدند. در نهایت می‌توان گفت که رویکرد اقتصادی رهبر شهید انقلاب بر این اصل استوار بود که بهبود معیشت مردم از مسیر تقویت تولید، گسترش مشارکت مردمی در اقتصاد، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و کاهش وابستگی به منابع خام به دست می‌آید. این مجموعه سیاست‌ها و دیدگاه‌ها، در کنار سبک زندگی شخصی ایشان که بر ساده‌زیستی و پرهیز از منافع اقتصادی استوار بود، تصویری از الگوی اقتصادی ارایه می‌دهد که در آن عدالت، مردم‌محوری و استقلال اقتصادی در مرکز توجه قرار دارد.

فرصت‌های اقتصادی در گسترش مبادلات با امریکا

در چنین شرایطی، تنوع‌بخشی به شرکای تجاری می‌تواند یکی از ابزارهای مهم برای افزایش انعطاف‌پذیری اقتصاد باشد. وابستگی بیش از حد به یک یا چند بازار محدود ممکن است در شرایط بحران یا تنش‌های اقتصادی مشکلاتی ایجاد کند. در مقابل، گسترش روابط اقتصادی با طیف متنوعی از کشورها می‌تواند ریسک‌های تجاری را کاهش دهد و مسیرهای بیشتری برای تأمین کالا یا صادرات فراهم کند. در نهایت، آنچه باید در مرکز تصمیم‌گیری‌های اقتصادی قرار گیرد منافع ملی و کارایی اقتصادی است. اگر گسترش روابط تجاری با هر کشوری بتواند به بهبود کیفیت کالاها، کاهش هزینه‌ها، افزایش صادرات و ارتقای فناوری در کشور کمک کند، بررسی و استفاده از این ظرفیت‌ها می‌تواند به سود اقتصاد ایران باشد.